საქართველოს კომუნისტური პარტიის, საქართველოს

კომუნისტური განათლება

სსსრ განათლების სახალხო კომისარიატის, თბილისის განათლების განყოფილების, დაწყებითი და საშუალო სკოლების მუშაკთა კავშირის ცენტრალური კომიტეტის და უმაღლესი სკოლების და სკოლამდელთა აღზრდის მუშაკთა კავშირების ცენტრალურ გაზეთთა ორგანო

24 აგვისტო, 1937 წ. № 76 (379) ფასი 10 კაპ.

ისტორიული დადგენილების ხუთი წლისთავი

საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ისტორიული დადგენილების სკოლის შესახებ საბჭოთა პედაგოგიკის საფუძველია, რომლის ირგვლივ შეტრაბვლა და განფხრეულად გატარება თვეის მოღვაწეობაში წმიდათაწმიდად მოვალეობაა განათლების ფრონტის ყველა მუშაკისათვის.

დღეს—„დაწყებითი და საშუალო სკოლის სასწავლო პროგრამისა და რეჟიმის შესახებ“ საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1932 წ. 25 აგვისტოს ისტორიული დადგენილების V წლისთავზე, განათლების, მუშაკები კიდევ და კიდევ უნდა ჩაეფიქრდეთ ამ დადგენილებას — რამდენად სისწორით ვახორციელებთ მას ჩვენს ყოველდღიურ მუშაობაში, რამდენად ღრმად და ფართოდ გვესმის მისი დიდაზრი, გავიხსენოთ, რამ გამოიწვია ის და სიცხადით გავიოვალისწინოთ რა ამოცანები დასახა მან საბჭოთა სკოლის წინაშე.

საკ. კ. პ. (ბ) (კ. კ. 1931 წ. 15 სექტემბრის დადგენილებამ „დაწყებითი და საშუალო სკოლის შესახებ“ სასაკვლილო ლაბარი ჩასცა „მემარცხენეთა“ სულელურ ანტიულენინურ „სკოლის კვდომის“ თეორიას და მემარცხენეთა მისწრაფებას აღიდგინონ ძველი სჭოლასტიკური სკოლა. ეს დადგენილება გარკვევით აღნიშნავს სკოლის „ძირითად ნაკლს“, ასევე გარკვევით განსაზღვრავს ამის მიზეზებს და კონკრეტულად ეახავს საბჭოთა სკოლის ამოცანებს.

სკოლის ცხოვრებაში „მემარცხენეთა“ დამოქმედი საქმიანობა ეედედგების სრულად აღმოფხვრისა და საბჭოთა სკოლის ამოცანებში განათლების მუშაკთა კიდევ უფრო ნათლად გარკვევისათვის საკ. კ. პ. (ბ) ცენტ. კომიტეტმა საჭიროდ სცნო 1932 წ. 25 აგვისტოს დადგენილების გამოტანა.

ამ დადგენილებაში ხაზგასმით აღნიშნულია, რომ „ჯერ კიდევ არ არის საბოლოოდ აღმოფხვრილი სკოლის ძირითადი ნაკლი“ და მიეცემოდა კონკრეტული მითითებები: საუკეთესო პროგრამების დაზუსტება —დასასტემების, პედაგოგიესის რაციონალური ორგანიზაციის, სწავლა-აღზრდაში მასწავლებლის ხელმძღვანელობითი როლის უზრუნველყოფის, მასწავლებელთა ideyrთ-პოლიტიკური მომზადების დონისა და პედაგოგიკის ერთ-ერთ-ეროვნული ... ...

ეროვნული ბიბლიოთეკა

შესანიშნავი ბოლშევიკების ცხოვრება

ალექსანდრე წულუკიძე

(1876—1905 წლ.)

ალექსანდრე (საშა) წულუკიძე იყო ამერიკაკავკასიაში ბოლშევიკური პარტიის თვალსაჩინო ორგანიზატორი. ამხანაგი სტალინის ერთერთი პირველი და უახლოესი თანამებრძოლი.

პროლეტარული რევოლუციონერის მთელი თავისი სახელოვანი სიცოცხლე წულუკიძემ შეალია გმირულ ბრძოლას პროლეტარული რევოლუციის გამარჯვებისათვის. დიდი და თავდადებული იყო მისი სიყვარული ჩაგრული კაცობრიობისადმი, ძლიერი და მომაკვდინებელი იყო მისი სიძულვილი ექსპლოატატორებისადმი. რევოლუციური მოძრაობის განთიადზე იგი აღსავსე იყო შეშფოთა კლასის გამარჯვების რწმენით.

მგზნებარე და შეუდრეკელი რევოლუციონერი, იგი, ამხანაგი სტალინის ხელმძღვანელობით, უდიდესი გატაცებით იბრძოდა ლენინის საქმისათვის. ამხანაგ სტალინთან ერთად იგი აშენებდა და ზრდიდა ამერიკაკავკასიის ბოლშევიკურ ორგანიზაციებს; მასთან ერთად იგი, თავისი ძალების დაუზოგავად, უშიშრად იბრძოდა მეფისა და ბურჟუაზიის წინააღმდეგ, მუშათა კლასის ყველა მტრების წინააღმდეგ, რაზმავდა კავკასიის პროლეტარებსა და მშრომელებს ლენინიზმის საბრძოლო ინტერნაციონალური დროშის ქვეშ.

წულუკიძე იწვოდა რევოლუციურ სამუშაოზე და თავისი ცხოვრით სხვებსაც ანთებდა. გულითადი, გულისხმიერი და თავდაბალი, იგი ნაღალი იდეურობისა და პრინციპულობის მაგალითი იყო. იგი იყო საღალდოვანი ბოლშევიკი და შეურიგებელი მებრძოლი ყოველგვარი ოპორტუნისტული მერყეობისა და რევოლუციურ მარქსიზმ-ლენინიზმისაგან გადახვევის წინააღმდეგ.

I

ალექსანდრე წულუკიძე დაიბადა 1876 წ. 1 (14) აგვისტოს დაბა ხონში აზნაურის ოჯახში.

საშას პირველდაწყებითი განათლება მიაღებინეს სახლში, ხოლო შემდეგ მიიბარეს ხლებნიკოვის პანსიონში ქ. ქუთაისში. 1886 წლიდან 1891 წლამდე იგი სწავლობდა პროგიმნაზიაში, რომლის დამთავრების შემდეგ შევიდა ქუთაისის გიმნაზიაში.

ახალგაზრდა წულუკიძე გაწინარეოდა განსაკუთრებული ნიჭით, მძიღბელი გონებით, დიდი შრომისმოყვარეობით, დამოუკიდებლობით და ხასიათის სიმტკიცით. იგი ბევრს კითხულობდა, სწავლობდა რუსული და ქართული ლიტერატურის საუკეთესო ნაწარმოებებს. მან ვერ აიტანა სკოლის უსულგულო ბიუროკრატული რეჟიმი, აღზრდის იეზუიტური მეთოდები და 1894 წელს მიატოვა გიმნაზია.

XIX საუკუნის მეორე ნახევარი ქართველი ხალხის ისტორიაში მობრუნების მომენტად წარმოადგენს. საქართველოში, რომელიც რუსეთის მეფეებმა და კაპიტალისტების კოლონიას წარმოადგენდა, ირეოვეა ფეოდალურ - ბატონყმური წყობილება, ირყეოა და იმგრეოა ნატურალურ-პატრიარქალური მეურნეობა, ჩნდება და ვითარდება კაპიტალისტური მრეწველობა და ვაჭრობა. ამ ბიდგები მუშათა კლასი, ჩქარდება გლეხობის დიფერენციაციის პროცესი, რომელსაც თან სდევს გლეხთა მასების მასობრივი განადგურება და გაღატაკება.

ამ საფუძველზე ხდება გარდატეხა ქვეყნის საზოგადოებრივ - პოლიტიკურ ცხოვრებაში. 70-იან წლებში ჩამოიშვა ლიბერალურ - თავადაზნაურული ინტელიგენციის საზოგადოებრივი ჯგუფი დიდი ქართველი მწერლის ი. ჭავჭავაძის მეთაურობით, რომელიც ეწოდა ქართველი ხალხის ნაციონალური განთავისუფლებისა და ქართველი თავადაზნაურობის ჰეგემონიით მისი აღორძინების იდეების პროპაგანდას. მას შემდეგ წარმოიშვა ქართველი ინტელიგენციის ლიბერალურ-ბურჟუაზიული მიმდინარეობა, რომელიც ბურჟუაზიული ნაციონალიზმის აშკარა ქადაგებით გამოვიდა.

90-იან წლებში საქართველოში აღმოცენდა პირველი მარქსისტული სოციალ-დემოკრატიული ორგანიზაცია „მესამე დასი".

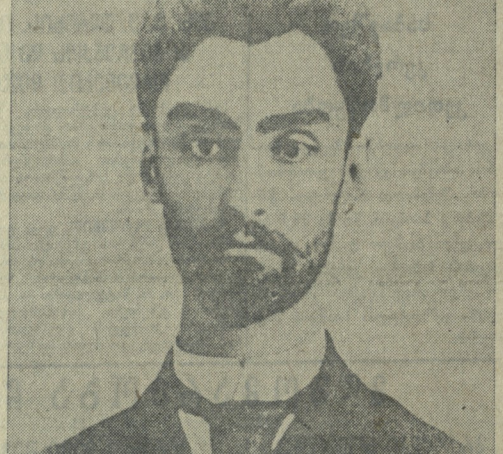

„მესამე დასმა" საძირკველი ჩაუყარა საქართველოსა და ამერიკაკავკასიაში მარქსისტული იდეების გავრცელებას და დაიწყო ბრძოლა ლეგალურ პრესაში ქართველი ინტელიგენციის ლიბერალურ - თავადაზნაურულ მიმდინარეობათა წინააღმდეგ.

1895 წელს წულუკიძე შევიდა „მესამე დასის" ქუთაისის ორგანიზაციაში, და იქ მალე დაიჭირა თვალსაჩინო ადგილი.

ბაკურში იგი ეცნობა ნავთის მუშათა მდგომარეობას, უახლოვდება ოსეთიდან გადმოსახლებულ რუს სოციალ-დემოკრატებს და აწარმოებს მუშობას სოციალ-დემოკრატიულ წრეებში.

1897 წლის სექტემბერში წულუკიძე წვიდა მოსკოვში სწავლის განსაგრძობად. იგი შევიდა თავიდან სუფალ მსმენელად მოსკოვის უნივერსიტეტის იურიდიულ ფაკულტეტზე, მაგრამ თავის ძირითად მიცალ-დინებად ეწოდა რომანიკე

ალექსანდრა წულუკიძე

დასასრული

ცემას ხელმძღვანელობდა ამხანაგი სტალინი.

1904—1905 წლებში გამწვავდა ბოლშევიკების ბრძოლა სოციალ-დემოკრატიულების ნაციონალისტური პარტიის წინააღმდეგ. სოციალ-დემოკრატიულები სცდილობდნენ გაეძლიერებინათ თავიანთი გავლენა მუშებს შორის. მათ შამოაყენეს საქართველოს ავტონომიის მოთხოვნა. ავტონომიიაც იდეის გავრცელებს ეშეძლო შეეტანა უთანხმობა კავკასიის პროლეტარიატს რიგებში. სოციალ-დემოკრატიულების ბუოუჟუაზიული ავტონომია ამიერკავკასიის მუშებისა და გლეხების ინტერნაციონალური ერთიანობის დახგრევით იმუქრებოდა.

ნაციონალისტების ავტონომია ნაკარაფდები იყო ცარიზმთან ბრძოლისათვის, საქართველოს ბურჟუაზიული სახელმწიფოებრიობის შექმნისათვის მეფის კონსტიტუციური მონარქიის ფრთის ქვეშ. ბოლშევიკებმა გადაჭრით გაილაშქრეს ბურჟუაზიული ნაციონალისტების წინააღმდეგ, ნაციონალური ავტონომიისა და ფედერაციის ლოზუნგის წინააღმდეგ, იაინი იცავდნენ მთელ. რუსეთის მუშათა და მშრომელთა გაბაუყრელ ინტერნაციონალურ ერთიანობას, ეწეოდნენ მის პროპაგანდას და თანამიმდევრობით იბრძოდნენ ერთიანი პროლეტარული ორგანიზაციების შექმნისათვის.

1904 წლის სექტემბერში გაზეთ „პროლეტარიატის ბრძოლაში“ დაიბეჭდა ამხანაგი სტალინის განთქმული სტატია „როგორ ესმის სოციალ-დემოკრატიას ნაციონალური საკითხი“, რომელიც ამხელდა ქართველ, სომეხ და სხვა ბურჟუაზიულ-თავადაზნაურულ ნაციონალისტებს და ასაბუთებდა ლენინის პროგრამას ნაციონალურ საკითხში. ამხანაგი სტალინი გვაცნობებდა, რომ არც ცარიზმს, არც ბურჟუაზიას — „ყველაზე“ დემოკრატიულსაც კი—არ შეუძლიათ ნაციონალური საკითხის გადაწყვეტა. მხოლოდ ძუშათა კლასის გამარჯვებას მოჰყავდა ერების განთავისუფლება, ნაციონალური ჩაგვრისა და უთანასწორობის ლიკვიდაცია. რევოლუციური სოციალ-დემოკრატია განსაზღვრავს თავის დამოკიდებულებას ბურჟუაზიულ-ნაციონალური მოძრაობისადმი, გამოდის რა მუშათა კლასის სოციალისტური, რევოლუციური ბრძოლის ინტერესებიდან.

წულუკიძე ამხანაგ სტალინისებურად მკვეთრად გამოვიდა ლეგალურ პრესაში ქართველი ბურჟუაზიული ნაციონალისტების წინააღმდეგ.

სტატიაში „ავტონომია და პროლეტარიატის ინტერესები“ იგი სწერდა:

„...ქართველების ავტონომია, ქართველებისათვის საკუთარი კანონები, ქართველებმა განსაკუთრებული ინტერესები! დადგა საკითხარული დრო, როცა კავკასიაში ეროვნებათა შორის შერი და შოელი მოისპო, შინაფერეთ ისეთ ჟამს, როცა ქართველი და სომეხი, რუსი და ებრაელი, თათარი და პოლონელი ძმურად, ამხანაგურად, ხელი-ხელ ჩაკიდებულნი, ერთი ინტერესით გამსჭვალულნი, საერთო იარაღით აღჭურვილნი კავკასიის ყოველ კუთხეში პროლეტარიატის იდეათისაკენ ესწრაფვიანან და მათ შორის უთანხმოებისა და უნდობლობის პირობები დღითიდღე ისპობა. მიუხედავათ ამისა, რომ ქართველის და სომეხის ბურჟუაზია დღესაც კინკლაობს, ქართველი და სომხის პროლეტარიატი მეფილო კავშირით გადაინასკვა, ჩაქრა მათში ეროვნული განხეთქილების ცეცხლი.

...მხოლოდ მუშების პარტიას შეუძლია შესაფერი წინააღმდეგობა გაუწიოს მეფილოთ შეკრულ კაპიტალისტების ძალას; აი ამ ძალის განმტკიცებას (ლილობს დღეს ქართველი და სომეხი, რუსი და ებრაელი, ერთი სიტყვით, ყველა მუშა, განურჩევლათ ეროვნებისა. ამას ეუნანება მათი ინტერესები. ამას ეუნანება მათი ინტერესები. ის ძალა იკვრის და მასში მონაწილეობა

ქართველებსაც გვიდევს. და აი სწორეთ ეხლა, როცა მას მეტი სიმტკიცე, ეროთობა, ამოძრავება ეჭირების, გვეუნანებიან: განცალკევდით; დღეს, როცა საერთო იერიშით ციხე შენძრეულია მხოლოთ და სავსებით არ დანგრეულა, გვეარჩევენ: დაიშალენ; ფანდურ მაშინ, როცა იმის ზრუნვაში ვართ, რომ გავიმაგრით მომავალი პოზიცია, ნაგებრეგებზე მეტი ძალა და გვეკენა მოვიპაროთ, სწორეთ მაშინ ამ ძალის და გავლენის მქონე ერთეულს არეშუნებენ: დაიქსაჭირეთო“.

ეფეს ხელისუფლება მუდამ სდევნიდა წულუკიძეს. 1905 წლის 17 იანვარს იგი დააპატიმრეს და მოათავსეს მტეხის ციხეში, საიდანაც მან ბალე მოახერხა განთავისუფლება.

საპყრობილიდან გამოსვლის შემდეგ წულუკიძე ახალი ძალით ეგმეგა ბრძოლაში. იგი კანონეუფლეს გამოდის მუშათა მიტინგებზე, ამხადებს და აწყობს თბილისის მუშების მთელ რიგ პოლიტიკურ დემონსტრაციებს. ერთერთი დემონსტრაციის დროს წულუკიძეს უმიწყალოდ სცემა ბოლიციამ.

IV

1905 წლის მარტში, ამხანაგი სტალინის, რ.ს.-დ.ბ.პ-ის კავკასიის კავშირის კომიტეტის დავალებით, წულუკიძე გადასახლდა ქ. ქუთაისში ქუთაისის გუბერნიაში პარტიული მუშაობის უმეტესად ხელმძღვანელობისათვის.

რეკეფეი გაშლილი პირველი რეკოლუციის დროს მტეხსმეტად გამწვავდა ბრძოლა ბოლშევიკებსა და ამიერკავკასიაში. მენშევიკები თავეხდურად გამოდიოდენ ერკებებზე და ლეგალურ პრესაში ცილისწამებითა და ინსინუაციებით ლენინსა და სტალინის წინააღმდეგ, ბოლშევიკების წინააღმდეგ.

6. ეორდანია— მენშევიკების ლიდერი, ქართველი ხალხის საბიზღარი მოღალატე, ფაშიზმის დაჭრაველ ბული აგენტი. გამოვიდა სტატიით, რომელშიც ამტკიცებდა, რომ „პარტიას შეეძლია არ ჰქონდეს მკაფიოდ დამუშავებული და ნათელი პროგრამა. ზუსტად დამუშავებული ტაქტიკაო“ და ბოლშევიკებსა და ლენინს ბრალს სდებდა ბლანკიზმსა, დოქტატორობასა და სხვა „ცოდვებში“.

წულუკიძე სტატიაში „პატარა შენიშვნა დიდ კითხვაზე“ გამოვიდა ნ. ეორდანიას წინააღმდეგ და მთელი დამაჯერებლობითა და ძალითა ცოდა მუშათა მოძრაობაში პარტიის როლისა და მნიშვნელობის ლენინურ-სტალინურ გაგებას. იგი სწერდა:

„მაშინ, როცა მოქმედების მიზანი (პროგრამა) ნათლათ გამოჩკვეული არ არის, როცა მოქმედი ვერ გაუკვლევიათ, თუ რა წესით უფრო ადვილათ, პირდაპირ, ნაკლები მახვილრალით მიაღწევენ დასასრულ მიზანს, მაშინ მოქმედების ორგანოს უეაჯგისია და ასეთი ორგანო არ შეძლებია ჩაითვალოს პარტიულ ორგანოთ. ეს შეუჯნებლობაა. ხოლო პარტია კლასის შეგროვებული ნაწილია, პარტიელი მოქმედება ცნობიერი მოღვაწეობაა და მას უფლოდ მოქმედების ორგანოც შეგროვეული, ცნობიერი უნდა ყავდეს.

რა უნდა გაეტაროს ცხოვრებ ში ორგანიზაციამ, თუ მას ნათლათ შეგნებული არა აქვს პროგრამა და მოქმედების წესი (ტაქტიკა), რით უნდა იხელმძღვანელოს? ამ მოქმედის დროს? ის უნებურათ უნდა დაემორჩილოს თავის გულის თქმას, შეეფერებინ სტიქიურ მოძრაობას, ე. ი. ორგანიზაცია ხელმძღვანელი რიდი ხდება მოძრაობის. ამიმდ მისი ნორჩილი, მის უკან მიმყოლი, თითონ სხვის მიერ ხელმძღვანელი“.

წულუკიძე ეწეოდა დიდ ორგანიზაციულ - პროპაგანდისტულ მუშაობას. პარტიისა და რეკოლუციის ინტერესები მოიფიქრეთნენ მენშევიკების, ბურჟუაზიის აგენტების, გა-

დაერთ გამომეფლანებასა და იზოლაციას, და წულუკიძე დაუფლებულ ად გამოდიოდა პროპაგანდისტთა კრებებზე, მუშათა მიტინგებსა და ერებებზე; იგი მონაწილეობდა ფაბრიკულიებში მენშევიკების წინააღმდეგ ქუთაისში, ხონში, ჭიათურაში და ფასალეთ საქართველოს სხვა რაიონებში.

ეუანასსენელი დისკუსია მენშევიკების წინააღმდეგ მან ჩაატარა ჭიათურაში. ჭიათურის დისკუსიიდან ოვი ავადმყოფი დაბრუნდა, ძაგრამ ამ დროს დაიწყო დისკუსია ხონში, იგი მიდის იქ და რამდენიმე დღეს ზედიზედ ატარების დისკუსიას მენშევიკების წინააღმდეგ. ხონიდან წულუკიძე სავსებით დაუძლეუოებელი დაბრუნდა (ავადმყოფადა ტუბერკულოზის პროცესი), ავად გახდა მენინგიტით და გარდაიცვალა 1905 წლის 8 (21) ივნისს 29 წლისა.

ალეკსანდრე „წულუკიძე — პროლეტარული რევოლუციონერი — დაფეფრული სიკეთიანობა, როგორც უშიშარი და შეუდრეკელი მებრძოლი.

მისი სიკვდილის ცნობა მთელ ამიერკავკასიას მოედო. ამიერკავკასიის მთელი პროლეტარიატი გულდაშეურბებული ეთხოვებოდა მას თავიანი სიყვეთესო წარმომადგენლების სახით.

წულუკიძის დასაფლავება გარანდიოზულ პოლიტიკურ დემონსტრაციად გადაიქცა. სამგლოვიარო პროცესია დროშებითა და ლოზუნგებით ქუთაისიდან დაბა ხონისაკენ (25 კილომეტრის მანძილზე) გაეშართა. მიცვალებულს აცილებდა 10.000 მეტი მშრომელი.

„წულუკიძის დასაფლავებაზე ამხანაგი სტალინი გამოიყენა ბრწყინვალე სიტყვით, რომელშიაც მან, ს

სასწავლო გეგმა

ძართული საშუალო სკოლებისათვის 1937/38 სასწ. წ.

№№ რიგზე	საგნების დასახელება	ძალაძი — კლასები — საათების რაოდენობა ექვსდღიურში										ოფელი — კლასები — საათების რაოდენობა შვიდდღიურში									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
1	ქართული ენა	10	10	5	5	4	3	2	1	—	—	12	12	7	5	4	3	3	1	—	—
2	ქართული ლიტერატურა	—	—	—	—	2	2	2	3	4	—	—	—	—	—	3	3	3	3	3	4
3	რუსული ენა	—	—	2	3	3	3	2	1	1	2	—	—	3	3	3	3	2	2	2	1
4	რუსული ლიტერატურა	—	—	—	—	2	2	1	2	2	1	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2
5	არითმეტიკა	5	5	5	5	6	—	—	—	—	—	7	7	6	6	7	—	—	—	—	—
6	ალგებრა, გეომეტრია და ტრიგონომეტრია	—	—	—	—	—	4	4	5	5	5	—	—	—	—	—	5	5	5	5	6
7	ბუნებისმეტყველება	—	—	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	2	3	3	3	2	2	2	—
8	ისტორია	—	—	1	2	2	2	2	4	4	4	—	—	1	3	3	3	3	5	5	5
9	გეოგრაფია	—	—	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	2	3	3	3	3	3	3	—
10	ფიზიკა	—	—	—	—	—	2	3	3	2	2	—	—	—	—	—	3	3	3	3	3
11	ქიმია	—	—	—	—	—	—	2	2	2	3	—	—	—	—	—	—	2	3	3	3
12	ასტრონომია	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
13	ბეოლოგია და მინერ.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
14	სტრ. კონსტიტუცია	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
15	ფეხი ენა	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	2	1	1	2	2	2
16	ბატეა	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—
17	სუფთაწერა	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—
18	ხაზვა	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1
19	სიმღერა-მუსიკა	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—
20	ფიზკულტურა	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
21	სამხედრო მეცადინეობა	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
	სულ	20	20	20	22	28	28	28	28	28	28	24	24	24	26	33	33	33	33	33	33

განათლების სახალხო კომისარის მოადგილე ბ. კიკნაძე

სასწავლო გეგმა

საძ. სსრ ნაციონალურმცირეთა საშუალო სკოლებისათვის 1937-38 სასწ. წ.

№№ რიგზე	საგნების დასახელება	ძალაძი — კლასები — საათების რაოდენობა ექვსდღიურში										ოფელი — კლასები — საათების რაოდენობა შვიდდღიურში									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
1	მშობლიური ენა	10	10	5	4	4	3	2	1	—	—	12	12	7	4	4	3	3	1	—	—
2	მშობლიური ლიტერატურა	—	—	—	—	2	2	2	2	3	3	—	—	—	—	3	3	3	2	3	3
3	რუსული ენა	—	—	2	3	3	2	1	1	1	1	—	—	2	3	3	2	2	1	1	1
4	რუსული ლიტერატურა	—	—	—	—	1	1	1	1	1	2	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1
5	ქართული ენა	—	—	2	3	3	1	1	1	1	1	—	—	2	3	2	1	1	1	1	1
6	ქართული ლიტერატურა	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1
7	არითმეტიკა	5	5	5	5	6	—	—	—	—	—	7	7	6	6	7	—	—	—	—	—
8	ალგებრა, გეომეტრია და ტრიგონომეტრია	—	—	—	—	—	4	4	4	4	5	—	—	—	—	—	5	5	5	5	6
9	ბუნებისმეტყველება	—	—	2	2	2	2	2	2	2	—	—	—	2	3	3	3	2	2	2	—
10	ისტორია	—	—	1	2	2	2	2	4	4	4	—	—	1	3	3	3	3	5	5	5
11	გეოგრაფია	—	—	2	2	2	2	2	2	2	—	—	—	2	3	3	3	3	3	3	—
12	ფიზიკა	—	—	—	—	—	2	3	3	2	2	—	—	—	—	—	3	4	3	3	3
13	ქიმია	—	—	—	—	—	—	2	2	2	3	—	—	—	—	—	—	2	2	3	3
14	ბეოლოგია და მინერ.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
15	სტრ. კონსტიტუცია	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
16	ფეხი ენა	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1
17	ბატეა	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—
18	სუფთაწერა	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—
19	ხაზვა	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1
20	სიმღერა	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—
21	ფიზკულტურა	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
22	სამხედრო მეცადინეობა	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
23	ასტრონომია	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	სულ	20	20	20	22	28	28	28	28	28	28	24	24	24	26	33	33	33	33	33	33

განათლების სახალხო კომისარის მოადგილე ბ. კიკნაძე

სასწავლო გეგმა

საძ. სსრ. რუსული საშუალო სკოლებისათვის 1937/38 სასწ. წ.

№№ რიგზე	საგნების დასახელება	ძალაძი — კლასები — საათების რაოდენობა ექვსდღიურში										ოფელი — კლასები — საათების რაოდენობა შვიდდღიურში									
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
1	რუსული ენა	10	10	7	5	4	3	—	1	—	—	12	12	9	6	5	3	3	1	—	—
2	რუსული ლიტერატურა	—	—	—	—	2	2	2	2	3	4	—	—	—	—	3	2	2	3	4	4
3	ქართული ენა	—	—	—	2	3	3	2	1	1	1	—	—	—	2	4	3	2	2	1	1
4	ქართული ლიტერატურა	—	—	—	—	—	2	1	2	2	2	—	—	—	—	2	1	2	2	2	2
5	არითმეტიკა	5	5	5	6	6	—	—	—	—	—	7	7	6	6	7	—	—	—	—	—
6	ალგებრა, გეომეტრია და ტრიგონომეტრია	—	—	—	—	—	4	4	5	5	5	—	—	—	—	—	5	5	5	5	6
7	ბუნებისმეტყველება	—	—	2	2	2	2	2	2	2	—	—	—	2	3	3	3	2	2	2	—
8	ისტორია	—	—	1	2	2	2	2	4	4	4	—	—	2	3	3	3	3	5	5	5
9	გეოგრაფია	—	—	2	2	2	2	2	2	2	—	—	—	2	3	3	3	3	3	3	—
10	ფიზიკა	—	—	—	—	—	2	3	3	2	2	—	—	—	—	—	3	4	3	3	3
11	ქიმია	—	—	—	—	—	—	2	2	2	3	—	—	—	—	—	—	2	3	3	3
12	ბეოლოგია და მინერ.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
13	სტრ. კონსტიტუცია	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
14	ფეხი ენა	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2
15	ბატეა	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—
16	სუფთაწერა	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—
17	ხაზვა	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1
18	სიმღერა	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—
19	ფიზკულტურა	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
20	სამხედრო მეცადინეობა	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
21	ასტრონომია	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	სულ	20	20	20	22	28	28	28	28	28	28	24	24	24	26	33	33	33	33	33	33

განათლების სახალხო კომისარის მოადგილე ბ. კიკნაძე

ამბ. ს. ლენინის სახ. სტრ. „კომუნისტი", კომის ბ. 68.

რუსთაველის საიუბილეო კომიტეტის სხდომა

19 აგვისტოს ამბ. ე. ბაქრაძის თავმჯდომარეობით შესდგა რუსთაველის საიუბილეო კომიტეტს განახლებული შემადგენლობის პირველი სხდომა, რომელმაც განიხილა მთელი რიგი საკითხები შოთა რუსთაველის იუბილეს ჩატარების მზადებასთან დაკავშირებით.

რუსთაველის იუბილეს ჩატარების გეგმა, რომელიც მიღო კომიტეტის სხდომამ, ითვალისწინებს „ვეფხისტყაოსნის" აკადემიურ და მასობრივი სახალხო გამოცემას, რუსთაველი-

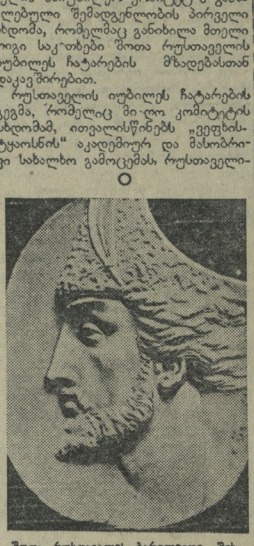

შოთა რუსთაველის ბარელიეფი. შესრულებულია ი. ნიკოლაძის მიერ.

სადმი მიძღვნილი სამეცნიერო და მხატვრული კრებულების გამოცემებსა—„ვეფხის-ტყაოსნის" გამოცემა ფრანგიულ და ინგლისურ ენებზე.

მომმე რესპუბლიკის ენებზე, „ვეფხის-ტყაოსნის" თარგმან-ს უზრუნველყოფის მიზნით, დამზადებული იქნება მისი სიტყვა-სიტყვითი თარგმანი.

ქალაქ თბილისში მოეწყობა რუსთაველისადმი მიძღვნილი გამოფენა შემდეგი განყოფილებებით: რუსთაველის ეპოქის ეკონომიკა და ყოფა-ცხოვრება, განყ. ხელმძღვანელობს პროფ. ივანე ჯავახიშვილი; რუსთაველის ეპოქის ხელოვნება—ხელმძღვანელი პროფ. ტუბინიშვილი. რუსთაველის ეპოქის ლიტერატურა—ხელმძღვანელი პ. ინგოროყვა. დამზადებული და გამოცემული იქნება რუსთაველის პორტრეტი.

იუბილეს დროისათვის მომზადებული იქნება რუსთაველის ძეგლის მოედანი და კვარცხლბეკი.

აფხაზეთში, აჭარაში და სამხრეთოსეთის ოლქში და აგრეთვე მსხვილ რაიონებში მოეწყობა საიუბილეო კომისიები, რომლებიც შოთა რუსთაველის შესახებ ჩატარებენ მოხსენებებსა და საღამოებს საწარმოებსა, კოლმეურნეობებსა და სკოლებში.

მოეწყობა რადიოგადაცემები რუსთაველის შესახებ. სახკინმრეწველო გადაიღებს იუბილეს მზადებას დაუთვით იუბილეს.

მოეწყობა რუსთაველისადმი მიძღვნილი დადგმები თეატრებში (რუსთაველის სახ., მარჯანიშვილის სახ. თეატრ. და სახელმწიფო ოპერის თეატრში).

ი. წ. დეკემბრის პირველ წანევარში ჩატარდება საკავშირო მწერალთა კავშირის გამგეობის პლენუმი, მიძღვნილი შოთა რუსთაველისადმი. აგრეთვე განზრახულია დეკემბერში ჩატარდეს სამეცნიერო სესია რუსთაველის სახელობის საკვლევო ინსტიტუტისა და საკავშირო აკადემიის საქართველოს ფილიალისა.

იუბილეს დროისათვის გამოცემული იქნება პოპულარული ბროშურა რუსთაველის შესახებ.

დეკემბერში შესდგება რუსთაველის ხსოვნისადმი მიძღვნილი საზეიმო სხდომა საზოგადოებრივ კულტურ. და სამეცნიერო ორგანიზაციათა მონაწილეობით.

გამოჩენილი ვეცნიერი მოღვაწეები საკ. კ. პ. (ბ) თანამგრძნობებად ხდებიან

ლენინგრადი, 20 აგვისტო (საქდესი). ლენინგრადის პარტიულმა ორგანიზაციებმა უკანასკნელ დროს საკ. კ. პ. (ბ) თანამგრძნობებად მიიღეს გამოჩენილი მეცნიერი მოღვაწენი და ხელოვნების მუშაკები. მათ შორის არიან აკადემიკოსი მოჭანდაკე ამბ. გინცბურგი, პროფესორი ამბ. ხალკინსონი, ფიზიოთერაპიისა და კურორტოლოგიის ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერი მუშაკები ამბ. აიზაკოვიჩი, ბიბოვსკაია და სტოიანოვსკაია, „ლენპროექტის" საარქიტექტურო სახელოსნოს ხელმძღვანელი არქიტექტორი ამბ. გეგელო, ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე, ცენტრალური თეატრული სასწავლებლის დირექტორი ამბ. სუშკევიჩი და სხვ.

ყველა ისინი აქტიურად ღებულობენ მონაწილეობას საზოგადოებრივ მუშაობაში და პარტიული ორგანიზაციების დავალებით ეწევიან პროპაგანდისტულ მუშაობას.

სახელმძღვანელოები და რვეულები სასოფლო სკოლებისათვის

ცეკავშირმა კულტსაქონლის საარაინო მაღაზიებში გაგზავნა 600 ათასი ცალი სასკოლო რვეული სოფლის სკოლებისათვის. განზრახულია აქვთ სექტემბერში სკოლებს მისცენ კიდევ მილიონნახევარი ცალი რვეული. სკოლები სასწავლო წლ-ს დაწყებისათვის უზრუნველყოფილნი ფანქრებით, კალმებითა და სხვა სასკოლო ნივთებით. გარდა სამელნეებისა.

გაცილებით უარესად არ-ს საქმე სკოლების სახელმძღვანელოებით მომარაგების მხრივ. სახელგამმა არ უზრუნველყო სახელმძღვანელოების გამოშვება. 76 სახელწოდების სახელმძღვანელოებიდან სახელგამმა ჯერ-ჯერობით გამოუშვა 32 სახელწოდების სახელმძღვანელო, რომლებიც უკვე გაგზავნა სოფლად. სომხეთ-ს გამომცემლობა უფრო ნელა ეხმიანება სახელმძღვანელოებს. საქართველოს საკოლეგიონო სკოლებისათვის სულ გამოცემულია 10 სახელწოდების სახელმძღვანელო, ხაკელად (ცეკავშირთან დადებულ ხელშეკრულებით გათვალისწინებულია 57 სახელწოდებისა.

ასეთივე სურათია აზერბაიჯანში. გამომცემლობის მხრივ, რომელიც სასწავლო წლის დაწყებისათვის 20 პროცენტით შესრულა ცეკავშირთან დადებული ხელშეკრულებანი, რომლის თანახმად მას უნდა უზრუნველყოფა საქართველოს სკოლები სახელმძღვანელოებით თვრამეტ ენაზე (საქდესი).

კულტურისა და დასვენების პარკი

სოხუმი, 20 აგვისტო (საქდესი). სოხუმში გაიხსნა კულტურისა და დასვენების პარკი. პარკის გახსნას დაესწრო რამდენიმე ათასი მშრომელი.

პარკში უკრავდა სასუფევ და ორი სიმფონიური ორკესტრი, გამოვიდნენ ნაციონალური გუნდები, გაიმართა ცეკვა და ოფიციალური ეთნოგრაფიული გუნდის საეტაპოდ გამოსვლები.

თბილისელი პედაგოგები სოხუმში

სოხუმი, 20 აგვისტო (საქდესი). სოხუმში ჩამოვიდა თბილისელ პედაგოგთა ჯგუფი, რომლებიც ეწყვეტენ სოხუმში თბილისელი პედაგოგები გაეცნენ სკოლების რემონტისა და შშენებლობის მიმდინარეობას, ახალი სასწავლო წლისათვის მზადებას.

პ/ბ. რედაქტორი ბრ. ხოსელია

მოგალეტის რეფერენტული 31531